

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemani velja:

Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za jeden mesec 1 gl. 40 kr.

V administraciji prejemani velja:

Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za jeden mesec 1 gl.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnine in oglasila (inserate) vsprejema upravništvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“, Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredni nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 67.

V Ljubljani, v sredo 24. marca 1897.

Letnik XXV.

Po volitvah.

Z današnjim dnem so dokončane volitve za državni zbor. Z upom in strahom so se avstrijski narodi ozirali na to odločilno bitko. Pomenljive so bile nove volitve posebno zato, ker je prišla k dosedanjim volilnim skupinam nova peta skupina ter se je vsled tega pomnožilo število poslancev za 72.

Za danes omenjamo le nekaj značilnih potez iz te volilne borbe. Najznačilnejše za novo zbornico je to, da je nemška liberalna levica, ki je po svojem številu v prejšnji zbornici daleč nadkriljevala vse druge stranke ter odločevala osodo zbornice, popolno premagana, da je zatajila celo svoje od vseh sovražno ime in da bo pod imenom nemških naprednjakov nastopala, a to zelo skromno, v novi državni zbornici. Kiščanski socijalisti, nemški nacionalci in socijalni demokratje so si pri izborih razdelili plen bivše nemške leveice.

Čehi nastopajo v državnem zboru kot najštevilnejša stranka. Nova volilna skupina jim je dala več novih mandatov, dva so si Čehi osvojili od Nemcev, tako da okreplecni in pomnoženi pridejo Mladočehi v državni zbor. Najmanj vzroka imajo vladajoči poljski krogi v Galiciji veseliti se izida državnoborskih volitev, kajti železen obroč, ki je dosedaj vezal poljsko kolo, je razbit vsled zmage, katere so si pridobili pri volitvah zastopniki ljudske, Stojalovskega in socijalno-demokratske stranke. Poljaki bodo v novi zbornici nastopali razdeljeni v dva kluba, kar se do sedaj še nikoli ni prigodilo, dasi je bilo tudi mej dosedanjimi poljskimi poslanci mnogo načelnih razlik. S tem pa je tudi razbita odločevalna moč poljskega kluba in zadovoljiti se bodo morali Poljaki v novi zbornici z vlogo druge vrste.

Krepko so se držali nemški katoličani na Gorenje Avstrijskem, kjer so razven poslanca iz trgo-

vinske zbornice in jednega zastopnika mesta Lince vsi katoliški kandidati izvoljeni. Katoliška ljudska stranka si je v tej volilni borbi osvojila tudi vsa mesta, kar kaže, da tudi prebivalci mest niso nepristopni katoliški ideji, le treba je za to neustrahovanih zagovornikov in agitatorjev. Jednako čvrsto se je katoliška ljudska stranka držala na Solnograškem. Predarliskem in na Tirolskem, tako da šteje ta stranka v državnem zboru nad 40 poslancev.

Z neko elementarno silo padli so v volilno borbo po celi Avstriji socijalni demokratje. Niso si sicer osvojili toliko postojank, kakor so mislili. Posebno jih je iznenadil in potrl poraz na Dunaju, kjer so bili gotovi zmage v vseh okrajih. Vendar imajo 14 svojih poslancev v novi zbornici, kar je veliko za prvi začetek. Posebne vloge pa ne bodo igrali, ker izmed voditeljev ni nobeden izvoljen, razven če se jih usmili politični Kameleon, najnovejši socijalni politik — Kronawetter.

Slovenci smo pri volitvah izgubili dva mandata v veleposestvu na Goriškem in tretji tržaški okraj, katerega je toliko let zastopal poslanec Nabergoj v državnem zboru. Gledé veleposestva goriškega nimamo še podrobnih poročil, vendar pa že danes lahko rečemo, da je italijansko nasilstvo in njih denar moral igrati veliko vlogo v tej volilni skupini, sicer bi proti kandidatu grofu Alfredu Coroniniju ne bilo mogoče prodreti z liberalnim italijanskim kandidatom.

V srce pa mora boleti vsacega slovenskega domoljuba, ako prebira tržaško „Edinost“, ki poroča o groznih krivicah, s katerimi so Italijani oropali tržaške in okoličanske Slovence jedinega zastopnika v državnem zboru.

Nadejamo se, ako je sploh še kaj pravice na svetu, da se Mauronerjeva in Bartolijeva izvolitev v

isterski peti volilni skupini razveljavi ter se dá prilika za nepristransko volitev.

Vrlo so se v volilni borbi držali Slovenci na Stajerskem, kjer so v peti skupini in v kmetskih občinah njih kandidatje prodrli z veličastnimi večinami in bi bili s svojim kandidatom zmagali tudi v skupini celjskih mest, da se ni volitev delala po istem prostaskem načinu, kakor v Trstu in Istri. — Tudi v Celju so namreč oddajali glasove nevolilci in tako pripomogli do zmage nemškemu kandidatu, toda po našem mnenju gotovo zadnjikrat, ako bodo Slovenci v teh okrajih tako lepo napredovali, kakor v zadnjih letih.

Ves slovenski svet pa je z nepopisnim veseljem navdala radost, da so po tolikih naporih priborili koroški Slovenci svojega zastopnika za Dunaj.

Reči moramo, da nismo v vsej volilni borbi nobenega poročila o izidu volitve tako težko in s toliko skrbjo pričakovali, kakor iz okraja, kjer so koroški Slovenci kandidovali svojega vzornega duhovna in rodoljuba Lamberta Einspielerja. Z veseljem smo ob tej priliki tudi konstatovali, da so nemški konservativni volilci vstrajali trdno za Einspielerja ter tako pripomogli katoliškemu kandidatu do zmage.

Res so sicer drugi slovenski poslanci v državnem zboru storili v polni meri svojo dolžnost nasproti zatirani slovenski raji na Koroškem, vendar jim je bilo to delo obteževano s tem, ker so jim koroški nemško-liberalni poslanci na Dunaju vedno očitali, češ, kaj se vi brigade za koroške Slovence, ker niste njih zastopniki. Temu očitaniu bo sedaj konec, ker zanesljive bo v imenu koroških Slovencev govoril njih rojak, ki vedno v horbi za verske, narodne in gospodarske pravice koroških Slovencev pač najbolje pozna njih težnje. Dal Bog, da z mnogim vspehom!

LISTEK.

Pokojnemu duh. svetniku M. Tavčarju v spomin.

Bilo je v nedeljo, dne 15. septembra 1895. l.

Po potresu sicer omajana in zrahljana, vender še snažna cerkev komendska, bila je pri zjutranji službi božji nenavadno polna. Zvedelo se je namreč po fari, da bodoči teden odpotuje ljubljani pastir, da zapusti zveste svoje farane ter da jim bržkone govori danes — zadnji slovo.

In res je bilo temu tako.

Mirno je stopil blagi starček na leco in govoril je milo in srce pretresujoče, svaril in opominjal, kakor bi hotel še jedenkrat v spomin poklicati lepe nauke, koje je dolgo dōbo četrstoleťja sejal iz tega svetega mesta.

In zvesto ljudstvo, koje je tako lepo vrsto let vodil čez brezna in propade zemskega življenja, to dobro ljudstvo, koje je hotelo z vstrajno gorečnostjo pripeljati v hlev nebeskega pastirja, je tedaj ihte in jokaje poslušalo lepe nauke njegove. Sklenil je blagi gospod svoj govor in pristavil konečno še te-le pomenljive besede:

„Kadar pa zveste, da sem umrl, tedaj se me spomnite in molite za pokoj moje duše!“

Tedaj pa so mu zaigrale solze v očeh, morda je slutil, da mu ne bode dano dolgo vživati zasluženi pokoj, da se le prekmalu obistinijo zadnje besede —

* * *

Preteklo je jeden dan manj, ko poldrugo leto, zopet je bila nedelja, dne 14. t. m., ko je pri popoldanski službi božji nekdanji njegovi pomočnik č. gospod Frančišek raz lece oznanil to-le tužno poročilo:

„Vaš nekdanji dušni pastir č. gospod duh. svetnik so včeraj zjutraj ob 7/7. uro v Ljubljani umrli.“

Zaihtela je zbrana množica in le Bogu je znano, koliko gorečih molitev za blagor pokojnikove duše je tedaj pohitelo pred jasni njegov prestol.

* * *

Bilo je v ponedeljek, dne 15. t. m. okrog 1/5. ure popoldne, ko se je jel pomikati po sv. Petra predmestji dolgi sprevod, spremljajoč truplo pokojnikovo na ljubljansko pokopališče. Tožno se peli zvonovi, med katerih glasove se je tako milo umešavala harmonična pesem ljubljanskih bogoslovcev. Ogromno število faranov komendskih pa je prišlo izkazat dragemu pokojniku zadnjo čast.

In ta množica, držeča se tudi v tujem mestu lepe tukajšne navade, ravnala se je pač po besedah

njega, ki je velel: „Kdor koli bo mene spoznal pred ljudmi, tega bom tudi jaz spoznal pred svojim očetom, ki je v nebesih“, kajti stopala je gologlava za krsto in molila rožni venec.

Zagrebli so moža, dela njegova so ostala in bodo še dolgo pričevala vzlasti v Komendi o nemorni delavnosti njegovi.

Pokojni duh. svetnik nastopil je komendsko faro dne 30. septembra 1869. Našel jo je precej zanemarjeno, vzlasti cerkveno premoženje bilo je vsled smrti njegovega prednika v zelo zmedenem stanju. — Posrečilo se mu je do l. 1871 uravnati cerkvene račune. Takoj to leto pričel je s snažanjem cerkve in popravo orgel, kar je stalo 800 gl.

Leto potem je dal napraviti za veliki altar in za stranska dva altarja nove svečnike, napravil svetilnico za večno luč in več drugih stvari, kar je zopet stalo 400 gl. Tudi je to leto po smrti Glavarjevega beneficijata postal upravitelj te ustanove. Dosegel je, da se je l. 1873 razširila P. P. Glavarjeva hiralnica, ki je imela preje prostora le za osem siromakov, a ga ima sedaj za 28 do 30. Zgradila so se tedaj pri beneficiji tudi obširna in trdna gospodarska poslopja. To leto oskrbel je tudi cerkvi novi lesteneč za 600 gl.

L. 1874 dal je poleg družega napraviti kamentito obhajilno mizo za 400 gl. Leto potem poprav-

Z volitvami v naši deželi smemo biti katoliško-narodni Slovenci zadovoljni, ker smo si od 11 mandatov pridobili jih šest, torej imajo v državnozbornski delegaciji naše dežele somišljeniki kat.-narodne stranke večino.

Važno je vzlasti to, da smo v vseh okrajih zmagali z lastno močjo, s silo ideje, katero zastopamo v javnem življenju. „Narodova“ stranka je ob tej priliki pokazala svojo popolno obnemoglost ter je le s pomočjo vlade in nemškutarjev rešila par mandatov v mestih.

Bližnja prihodnost nam kmalu jasno pokaže, kakšno lice bo imel novi državni zbor in kako se bodo posamezne skupine poslancev razdelile v večino. Naši poslanci imajo v tem pogledu kot zastopniki katoliške in narodne ideje široko polje, da se po potrebi družijo s slovanskimi in katoliškimi poslanci drugih narodnostij, da tem vpešneje zastopajo koristi svojega naroda.

Zločini mladine in šola.

„Revue des Deux Mondes“ prinesel je nedavno vrlo zanimiv članek, ki ga je napisal slobodomiselni Fouillée, koji ni katolik in sploh nič ne veruje. Motreč najnovejše pojave in dogodke piše on nekako tako-le:

Zločinov je na Francoskem trikrat toliko, kakor jih je bilo pred 15. leti, dasi se je število prebivalstva le neznatno pomnožilo. Leta 1892 je bilo zaprtih 516.670 ljudi. A najžalostneje je, kar nam statistika pripoveduje o mladini. Od leta 1820 do 1880 so se zločini mladeničev od 16. do 21. leta počvetorili, a zločini deklet iste starosti so se skoro potrojili. Od leta 1880 do 1893 so se zločini še bolj pomnožili. V desetih letih naraslo je število kaznjive mladine za jedno četrtino, dočim so se zločini odraslih zvečali le za jedno devetino. Danes je število mladih zločincev dvakrat toliko, kakor ono odraslih in vendar je nedoraslih od 7. do 16. leta le 7 milijonov, odraslih pa nad 20 milijonov. V Parizu je več ko polovico jetnikov, ki se niso dopolnili 20. leta, a vsi so zaprti radi velikih zločinov. Le v letu 1880 je bilo 30 slučajev ropa, 39 ubojev, 3 očetomori, 2 zastrupljenji, 114 detomorov, 4212 težkih telesnih poškodovalj, 25 požigov, 135 nasilstev, 80 poskušenj nasilstva, 458 velikih tatvin in 14.862 navadnih tatvin.

Nadobudna mladina to, kaj ne, a danes je še vse huje! Mladost vse prezgodaj dozoreva; opaža se pri nji velika surovost, pohotnost, vetrenjaštvo. Da, celo prostitucija mladine silno raste. V 10. letih bilo je 40.000 oskrnjene mladeži. Naj omenimo še veliko število samomorov pri mladini. Leta 1887 bilo je 375 samomorilcev med 16. in 20. letom, a 87 spod 16. leta.

Kje je temu vzrok? V prvi vrsti kriv je zakon o opojnih pijačah. Odkar se je ta nesrečna postava izdala, potrojilo se je uživanje alkohola in Francoska je tu na prvem mestu. Ravno alkoholizmu pripisuje statistika, da so se že leta 1887 pomnožili uboji in telesna poškodovanja za tretjino; isti je vzrok dese-

tini samomorov in mnogih slučajev nagle smrti. Poleg tega pripisujejo kriminalisti veliko število zločinov razuzdanemu in razkošnemu življenju. Tatov, prekanjenih goljufov in ponarejalcev je prav vsled tega med isobrazenci dan na dan več, a tudi detomorov, prešestvanja, nasilstev in poltenosti sploh. Pijača in nečistost sta dva glavna vira tolikim zločinom. In da ni temu kriva šola in vlada, ki to dopuščate?

Gosp. Bonzon, odvetnik, pravi, da izvira pokvarjenost dece iz npravne propalosti roditeljev. — Oslabljevanje in propadanje družin, vedno večja pokvarjenost sveta, množenje nezakonskih porodov, ki se bodo v Parizu skoro zjednačili z zakonskimi, vedno manj zakonskih zvez, zloraba ločitve zakoncev, otroci brez podpore vrženi v javne zavode: to so neposredni vzroki tolikim zločinom pri mladini. — A šola?

M. Fouillée priznava, da iz strogo verskih šol se primeroma malo otrok pogreza v zločine. On pravi: policijsko zasledovanih otrok je v Parizu komaj 2 odst. iz verskih šol. Izmed sto otrok, ki so zaprti v „petite Roquette“, bilo jih je v verski šoli 11, a v državni 87. Priznati je tedaj, da verske šole mnogo vplivajo na vzgojo; seveda se je treba tudi na to ozirati, da verske šole lahko deco izbirajo, a javne jih morajo vsprejeti kolikorkoli in kakoršnihkoli in da imajo poslednje štirikrat toliko otrok, ko verske. Tudi družine, ki so odbrale za svoje otroke versko šolo, so otroke bolje vzgajale.

Ze izbor verske šole svedoči, kako plemenito mislijo roditelji o npravnosti, kar nujno tudi vpliva na deco.

O poučavanju svetnih ved piše Fouillée nstopno:

Pokvarjeno deco učite, je-li že sam pouk sredstvo proti vsakemu zlu? Ako ima dete dobro nprav in živi v dobrih okoliščinah, dosegli bodete srečnih vapehov; a često bodete dali s poukom deci novega orožja, da zadovolji svojim nagnenjem, ki so stokrat močnejša, ko svet učiteljev. In ako dete sprevidi, koliko je nasprotstvo med cerkveno in svetno moralo, potem ne zapreči zla ni slovica, ni pravopis, ni računstvo, ni zgodovina, ni zemljepis. Naj se uči geometrije, rtov evropskih, ameriških jezer, grške zgodovine in drugega: nagnjenja njegova se s tem še niso predrugčila.

Ze Sokrat pravi: „Pouk sam na sebi ne premore drugega, kakor ljudi še zlobneje učiniti, podajajoč jim več sredstev, da činijo zlo.“ „Znanost brez vesti (scientia sine conscientia) je propast duše“, trdi Robelais. A civilizacija, rekel je Maudsley, napravi žival še bolj žival, le opasnejšo, kakor je v prirodnem stanu. — O vplivu verskih idej piše Fouillée: Za čudo imajo vsi, koji se bavijo s statistiko, da zločini žensk, ki znašajo v obče od desetine do tretjine vseh zločinov, skoro popolnoma izginjajo v bretonskih pokrajinah, kjer je i moških zločincev prav malo. Nasprotno pa se množe zločini žensk z zločini moških v mestih in v najbolj civilizovanih pokrajinah, kjer postaja žena istotako brez vere, kakor mož. (Vrhbosna.)

† Matija Valjavec.

Iz Zagreba, 21. marca.

V sredo smo izročili materi zemlji truplo ranjkega profesorja in akademika Matije Valjaveca, ki je po dolgotrajni bolezni umrl 15. marca, previden s svetotajstvi za umirajoče. Kdo je bil Matija Valjavec, ni mi potrebno pripovedovati, saj ga pozna po njegovih književnih delih vsak naobražen Slovenec in Hrvat.

Njegovo trudapolno ali bolje prezaslužno življenje je opisal lanskega leta profesor Fr. Levec v Knezovej knjižici prav obširno in zanimivo. Valjavec je bil književnik in učenjak, kakoršnih je med nami žalibog vedno manje, in če tudi vsak pokojnik najde svojega namestnika, kakor se po navadi trdi, vendar bude ostala za njim velika praznina v jugoslovanske akademiji, katerej je bil jeden najmarljivejših članov, posebno od onega časa, ko je bil umirovljen kot gimnazijalni profesor. Od tega časa ni samo pisal za akademijo, nego je vrejeval tudi njeno knjižnico.

Morda je pokojni Valjavec tudi preveč delal ter se premalo gibal po svežem zraku, kajti po jakem njegovem telesnem ustroju bi bil mogel dočakati še večjo starost, nego je bilo njegovih 66 let. Storil je svojo dolžnost ter pokazal, kaj se dá z vztrajno delavnostjo doseči, a mi si želimo le mnogo takih delavcev na slovanskem slovstvenem polju.

Matija Valjavec je bil vrlo skromen, za častmi in slavo ni hrepel; pri pogrebu njegovem pa se je pokazalo, da je bil vreden vsake časti in spoštovan ne samo med učenimi krogi, nego tudi med mestjani. Sprevodu so prisostvovala vse srednje šole s profesorji, vsi akademiki jugoslovanske akademije, člani in odborniki Matice Hrvatske in mnogo mestjanov. Matica Slovenska je položila na krsto krasen venec, a zastopali so jo pri pogrebu dr. Vidrič, dr. Suk ter profesorja Staré in Steklasa. Sprevod je vodil bivši profesor zdaj kanonik Cv. Rubetić z veliko azistencijo.

Dospelši na zagrebško mrtvaško polje, na mirogoj, položili so po odpetih molitvah krsto v grob, a nad odprtim grobom spregovoril je blagemu pokojniku vseučiliščni profesor in akademik dr. Mušić v slovo krasen govor, v katerem ga je opisal kot učitelja, druga, književnika in očeta. Izpolnil je svoje dolžnosti kot učitelj, kar potrjuje govornik, ker je tudi njega podučeval v klasični filologiji. Kasneje mu je bil mil drug na istej gimnaziji. Kot oče se je žrtvoval za svojo rodovino, katero je še za časa oskrbel, a kot književnik je storil več, nego je bil dolžan. Delal je za Slovence in Hrvate ter tako dejanjsko pokazal našo vzajemnost. Govornik, ki je tudi rojen Slovenec, je to točko o njegovem marljivem delovanju še posebno naglasil, kajti ravno v knjigah, ki jih izdaje jugoslovanska akademija, ta trdnjava jugoslovanske vzajemnosti, so priobčeni toliki spisi vrlega pokojnika, in sicer ravno o slovenskem jeziku, o naglasku njegovem. Ze sama ta razprava, tiskana na 119 tiskanih polah v vel. osmerki mu je priskrbela ime pravega učenjaka slovenskega,

ljal je zopet krog cerkve ter pričel širiti pokopališče, katero je bilo do l. 1876 dodelano in kar je stalo do 1000 gld. Ravno to leto oskrbel je cerkvi bele paramente za 553 gld.

Leta 1877 dal je podreti pred cerkvijo se nahajajoči še od nekdanjega „tabora“ izviraajoči zid ter ga nadomestil z železno ograjo, kar je zopet stalo 600 gld. Vrt za zelenjavo je ogradil z deloma zidano deloma leseno ograjo in potrošil je za to 210 gld. in plačal iz lastnega žepa.

Leto na to vzgradil je pri župnišči novo kapnico za 500 gld. Prihodnje leto snažil je župnišče in kasneje napravil za stranski altar novo Marijino podobo.

1882. leta omislil je petero novih zvonov, ki so stali skupno 6244 gld. 07 kr., stari zvonevi so vrgli 3083 gld. 70 kr., tedaj je še doplačal iz cerkvenega 3160 gld. 37 kr. Tudi je to leto napravil novo ostrežje zvoniku, kar je zopet stalo 1321 gld. Farani so prostovoljno zložili 924 gld., ostalo je dala cerkev. Novi zvonovi so prvokrat peli na praznik cerkvenega patrona sv. Petra in prav ta dan so se v prvo rabili krasni rudeči paramenti, ki so stali 935 gld. Jednako kakor za farno, zanimal se je tudi za podružne cerkve, ter jim sedaj to sedaj ono omislil.

1885. leta vzgradil je novo mrtvašnico ter postavil pri župnišči popolnoma nova gospodarska peslopja, ki so stala 1474 gld., ker mu je za pokritje tega računa primanjkovalo denarjev, vplačal je primanjkljaj 339 gld. iz svojega, sploh od faranov ni nobenega prispevka tirjal, pomagali so le prostovoljno z vožnjo.

Naslednje leto je zopet zunaj in znotraj snažil cerkev ter dal presbiter jako okusno oslikati, zopet so stala vsa dela nad 1000 gld.

1887. leta obhajal se je misijon, pri tej priliki bila je blagoslovljena krasna kapela sv. Petra tikom cerkve, ki je stala nad 380 gld.

1888. leta popravljala se je po prizadevanji tedajnega č. g. duhovnega pomočnika kaplanija; stroški so znašali do 1100 gld., nad polovico so zložili farani ob prostovoljnih doneskih, drugo se je pokrilo s cerkvenim denarjem.

Bodoče leto oskrbel je veličastno križevi pot, ki je stal nad 1500 gld. Sledeče leto pa nove zastave, dva krasna lestenea pred veliki altar in nov božji grob, kar je zopet stalo skupno nad 1300 gld. Tudi je dal še to leto prenoviti lepi renesančni veliki altar, za kar je zopet potrošil 590 gld.

Leta 1893. napravil je v cerkvi šamotni tlak, ki je stal nad 1500 gld., ravno to leto omislil je čedne cerkvene stole, ki so stali blizu 1100 gld.

Če še pomislimo, da je vsem trem podružnicam omislil nove zvonove, moramo priznati, da je blagi gospod res mnogo storil, to pa se mora še tembolj upoštevati, kjer se razen za pokopališče ni za nobeno stvar uporabljala občinska naklada. Tako je deloval pokojnik v čast božjo in blagor in srečo bližnjega. Škoda le, da je proti koncu njegovega bivanja v Komendi zadela grozna nesreča vsled potresa njegovo gojenko lepo farno cerkev, za katere lepoto je tako po očetovski skrbel. Škoda tisočera, a bila je volja božja.

Tudi po potresu potrebna popravila pri cerkvi in cerkvenih poslopih je za prvo silo oskrbel, ter tudi stroške za to pokrtil iz svojega.

V življenji bil je pokojnik goreč in pobožen duhovnik, sicer pa skromen človek. Svareč strog, prijateljski občevaroč pa šaljiv. Bil je dolgoletni krajni šolski nadzornik, predsednik krajnega šolskega sveta, ter občinski odbornik, koder povsod je stal na strani sé svojim modrim svetom in uzornimi gospodarskimi načeli, vedno kot zanesljiv svetovalec.

Sedaj pa ko je rešen truda in naporov, ko gotovo že uživa zasluženo plačilo, sklenimo: „Blagor mrtvim ki v Gospodu umrjejo; — naj počivajo od svojih del; njihova dela gredo za njimi“. Skriv. raz. 14, 13. —j—.

saj tako učene in obširne razprave o tem predmetu nima nobeden narod.

Kje so pa še drugi učeni spisi o hrvatskej in slovenskej slovnic, književnosti, leksikografiji in folkloristiki.

Vsi zagrebški časopisi so prinesli o pokojnem Valjavcu kratke črtice o njegovem življenju in književnem delovanju ter se ga s spoštovanjem spominjajo kot marljivega in učenega trudaika na kulturnem polju jugoslovanskem.

Sklenemo z govornikom: Bila vrlenu pokojniku lahka posestrima zemljica hrvatska, katero ni nič manje ljubil, nego svojo slovensko, in za katero je deloval tako oduševljeno skozi toliko let. Slava mu!

Politični pregled.

V Ljubljani, 24. marca.

Državnozbornske volitve bodo z današnjim dnem završene na celi črti, izvoljenih bo namreč vseh 425 poslancev. Včeraj so volili veleposestniki na Stajerskem, Tirolskem in v Dalmaciji ter dunajska trgovska in obrtniška zbornica. Izvoljenih je bilo najmanj zastopnikov. Poleg tega se je pa vršilo včeraj še sedem ožjih volitev v skupini mest, tako da je včeraj dan dodal k številu 399 še 18 izvolj. mož, toraj je sedaj izvoljenih 417 poslancev. Po strankah se razdeli nastopno: 42 konservativcev, 28 krščanskih socialstov, 1 katoliški Čeh, 5 katoliških Italijanov, 39 somišljenikov nemške ljudske stranke, 16 Slovencev, 6 Rumunov, 11 Hrvatov, 2 Srba, 19 konservativnih veleposestnikov, 16 liberalnih veleposestnikov in 3 srednje stranke, 59 Poljakov, 6 zmernih Rusinov, 5 radikalnih Rusinov, 60 Mladočehov, 1 radikalen Mladoček, 1 češki agrarec, 3 somišljeniki poljske ljudske stranke, 56 nemških liberalcev, 14 liberalnih Italijanov, 1 socialni politik, 14 socialnih demokratov, 6 somišljenikov Stojalovskega in 3 nemški nacionalci Schönerrerejeve barve. Danes voli le še nižje avstrijsko veleposestvo, ki voli 8 zastopnikov. Liberalna stranka kandiduje same liberalne može, mej tem ko objavlja konservativna stranka oklic s 4 konservativnimi in 4 liberalnimi kandidati. Boj bode vsekako zelo ljut, vendar pa konservativni veleposestniki niso izgubili vse nade.

Mladočehi — antisemitje. Poročali smo, da je v Pragi Mladoček Březnovsky z pomočjo Staročehov in krščanskih socialstov v V. kuriji zmagal proti socialdemokratu. Da so ga imenovani stranki podpirali je umevno, ker je Březnovsky očitno izjavil, da krščansko socialni stranki, s katero ga tesno veže njegovo antisemitsko prepričanje, ne bode nikdar nasprotoval. Tudi vodja Mladočehov Dr. E. Gregr je na nekem volilnem shodu takole govoril: O Židih ne maram govoriti, le toliko izjavljam, da je prav, da se je glede židovskega vprašanja med češkim narodom razjasnilo. Za svojo osebo nisem bil antisemit, ker je to nasprotovalo mojemu človekoljubnemu mišljenju, toda po žalostni skušnjaji zadnjih volitev je postala cela Praga antisemitska. Češki narod bo obračunal z Židi, ki so mu vse do brote tako nevhvalno povrnili.

Nemškonapredni klub. Kolovodje nemško-liberalne stranke, mej njimi dr. Schlesinger, so zbornali minulo nedeljo na Dunaj nekaj nemško-naprednih poslancev na razgovor glede osnivanja naprednega kluba v novi zbornici. Govorilo se je na tem shodu mnogo, omenjalo najbrž tudi britkih udarcev, ki so zadeli staro liberalno stranko povodom ravno minulih volitev, toda sklenili pa ti možiceljni niso ničesar drugega nego osnovali odbor treh članov, ki morajo skrbeti za nadaljno izvršitev. Te tri svitile zvezde so dr. Nitsche, dr. Pergelt in dr. Stöhr.

Vodja stajerskih krščanskih socialstov dr. Gutjahr, ki je v Gradcu podlegel nasproti socialnemu demokratu Resselju, pride vendarle v zbornico. — Poroča se namreč, da mu bode v okraju Feldbach poslanec Kurz prostor naredil.

Ministerski svet se vrši po poročilu dunajskih listov danes popoldne pod predsedstvom cesarjevim. Na dnevnem redu bode neki prestolni govor, s katerim se otvori prihodnjo soboto novi državni zbor.

Nagodba z Ogersko. Dosedaj se je splošno govorilo in pisalo, da predložita obe vladi vse predloge, tičeče se obnovitve pogodbe mej Avstrijo in Ogersko, obema parlamentoma, kakor naglo se konstituirata novi avstrijski parlament. Sedaj pa, ko se je vrnil baron Banffy te dni z Dunaja, kjer se je posvetoval dalje časa z grofom Badenijem, se je

raznesla vest, da se bo predložitev dotičnih aktov zakasnila za nekaj časa. Temu pa neki niso vzrok v zadnjem času nastale difference mej obema vladama, kajti razven kvotnega vprašanja je že rešeno vse drugo v popolnem sporazumljenju mej vladama. Glavni vzrok tiči neki v zahtevi avstrijske vlade, da se morajo namreč vsa v to stroko spadajoča vprašanja skupno obravnavati in tudi ob enem predložiti v Najvišje potrjenje, mej tem ko bi ogerska vlada rada videla, da bi se kvotno vprašanje obravnavalo popolno samostojno. Ali je to jedini in pravi vzrok naznanjene zakasnitve, se z gotovostjo še ne more trditi.

Srbija in ostale balkanske države, razven Grške, sicer vedno tajé, da se nikakor ne mislijo pripravljati na kako večjo skupno akcijo, v resnici pa se vrše vse možne priprave. Glasilo bivšega regenta Ristića, v Belemgradu izhajajoča „Srb-ska Zastava“, izjavlja, da Srbija ne uvidi nikakega vzroka, pospeševati krizo na balkanskem polotoku, vendar pa ne bode zamudila prilike, da se pripravi na vse mogoče eventualnosti. Konečno omenja ta list, da je jednacega mnenja velika večina srbskega prebivalstva. Vkljub tem in raznim drugim zagotovitom pa turška vlada le ni popolnoma pomirjena in ne jenja pošiljati novih vojnih čet proti severu in zapadu.

Blokada Grške dela evropskim velevladstvom, posebno pa Nemčiji veliko preglavico. Večina velevladstvij je bila namreč v tem jedina, da je treba blokirati vsa grška pristanišča, ako se grška vlada še nadalje ne bo hotela udati zahtevam ostale Evrope. Tudi o Angliji se je trdilo, da ne bo nasprotna temu sklepu, posebno še potem, ko je privolila v blokado Krete. Toda motili so se evropski diplomatje. Angleški kabinet je naravnost izjavil, da ne mara sodelovati pri blokadi grških pristanišč, dokler se ne uredi neutralno razmerje mej grškimi in turškimi četami na tesalski meji. Le v slučaju, ko bi Grška ne privolila v to zahtevo, bi sodelovala Anglija pri blokadi pristanišča Volo, toda še strožja sredstva bi pa uporabila nasproti Turčiji, ko bi ne bila voljna ustreči splošnim zahtevam. Ta odločen odgovor angleške vlade je v obilni meri razburil posebno berlinske kroge, ki so, kakor znano, voditelji cele protigrške akcije. Da prišlo je že tako daleč, da preti nemška vlada z izstopom iz evropskega koncerta. To je pa samo prazno pretenje, ki ima namen, dovesti Salisburyja do drugačnega mišljenja.

Na Kreti dvadnevna blokada še ni napravila nikakega posebnega sledu. Uradni in neoficijni listi ne vedó poročati o nikakem znamenitem dogodku. Grški parnik „Thessalia“, ki je imel nalog vtihotapiti na Kreto nekaj živeža in drugih potrebščin, je zasačila francoska oklopnica ter ga prisilila, da je moral ostaviti krečansko obrežje. Grški poveljnik Vassos se mora prav dobro počutiti na otoku, ker se še vedno nekako norčuje iz vseh korakov, ki so jih storile velevladi, in ostali poveljniki so jeli že nekako dvomiti, da blokada otoka ne bo imela nikakega posebnega vspeha. Vlade evropskih velevladstvij se pogajajo še vedno glede vprašanja o okupaciji in pacifikaciji otoka Krete. Ker sta Nemčija in Avstrija iz ustavnih razlogov načelno odklonili vdeležbo pri kaki vojaški akciji, se je jelo takoj misliti na druge vlade. Rusija in Italija neki tudi nista voljni prevzeti te naloge, o Angliji pa kaj tacega sploh ni misliti, ker se ne kaže prav nič prijazno celemu gibanju. Preostaja toraj le še Francija, s katero so baje zadovoljni vsi kabineti in ki je neki tudi voljna, ustreči željam večine evropskih držav. Nekateri listi objavljajo vest, da bi bila Grška zadovoljna, ako bi se Kreta spremenila v kneževino (!) pod vladu princa Jurija in pokroviteljstvom sultanovim. Avtentično to poročilo ne more biti.

Cerkveni letopis.

Iz Rima, 20. marca.

Kakor povsod tako tudi tukaj velja neovrgljivo pravilo, da po dežju pride solnce, po grdem vremenu lepo in jednako tudi po neumnem pustu resni post. Vsaka teh sprememb ima nekaj posebnega za-se in če bi že drugega ne bilo, je že vsaj to, da je sprememba v vsakdanjem življenju in njegovi dolgočasni jednoličnosti. V pretečenem pustu so se lahkoživni Rimljani po svoje razveseljevali in več ali manj norce pasli, nastopil je resen post in tudi ta sveti čas pokore nam ponuja, ako smem tako reči, mnogo zabav, katere pa naj bi bile bolj za

dušo namenjene. Take duševne koristne zabave so v tem času tako imenovane „štacije“ v najbolj poglavitnih in starodavnih cerkvah, kjer zamoreš prosto ogledati in počastiti razne imenitne svetinje ali relikvije, lepo okinčane in bogato razsvitljene prostore, kjer so sveti mučeniki ali bivali, ali pa svojo kri za sveto vero prelivali in razne muke prestajali. Nič manj duševno koristna zabava so pa tudi postne pridige slovečih pridigarjev, katere se po stari navadi vsako leto ob tem času v raznih župnih in samostanskih cerkvah vršijo, v nekaterih razven sobote vsaki dan, v drugih pa po dva- ali trikrat v tednu.

Pridigarji so večinoma redovniki, tu in tam tudi svetovni duhovniki, in kolikor je bolj priljubljen in glasovit, tolikanj je tudi obilnejše število poslušalcev. Izmed dvajsetih letošnjih postnih pridigarjev je nekako najbolj slovit P. Giovanni iz reda Barnabitov, kateri pridiguje v cerkvi „S. Lorenzo in Damaso“. Njegovi govori so jedrnat, govor mu je gladek, glas prijeten, beseda razločna in vse to jako vpliva, da je cerkev vedno polna poslušalcev. Krona vseh povornikov pa je vendar le in ostane nedosegljivi P. Avguštin da Montefeltro iz reda sv. Frančiška, ki ima to leto svoje pridige v prijaznem mestu Fraskati.

Ce se ne motim, je že osem let, odkar je v Rimu s svojimi govori na-se obrnil pozornost malo da ne celega sveta; zavoljo tega je še v dobrem spominu ohranjen in kdor le zamore, se posluži sedanje prilike, da ga gre v Fraskati poslušat, kjer ob sredah, petkih in nedeljah zjutraj ob najmanjši uri pridiguje. Ta prelepa prilika se je tudi meni ponudila in šel sem v družbi še drugih štirih tovarišev, katerih jeden je bil Hrvat, drugi Poljak, tretji Francoz in četrti Lah, v bližnje mesto albanskega gorovja.

Mesto Fraskati, ki šteje sedem do osem tisoč prebivalcev, je kakih dvajset kilometrov od Rima oddaljeno in železnica te tja pripelje malo manj kakor v jedni uri. Vožnja je od početka malo pusta in jednolična, ker se železna proga vije mimo starega vodovoda po pusti Kampaniji; kolikor bolj pa se bližaj albanskemu gorovju, tolikanj se tvoje oko začudeno ozira na vedno bolj krasni raj, ki se pred taboj na daleč okrog razprostira. Lepi, z veliko marljivostjo obdelani vinogradi se vrstijo s košatimi temno zelenimi oljkami, katere se tu in tam združujejo v senčnate gozdice. Zemlja v vinogradih je marljivo zrahljana in poravnana, kakor na vrtni gredici, ne najdeš niti najmanjšega plevela v nji. Vinske trte so v dolgih vrstah enakomerno zasa-jene, vsaka s svojim trstovim kolcem, ki po štirje v zgornjem vrhu vkupaj zvezani narejajo nekako piramido.

Na albanskem gorovju pa zagledaš najvišji vrh Monte Kavo, na katerem je nekaj slovel malikovalski tempelj in njega malik Jupiter Latialis. Pod tem hribom, ki je nad 950 metrov visok, je nakopičena vas Rokka di Papa in Kastel Gandolfo, bolj v stran Grotta Ferrata in na levo od te mesto Fraskati s svojimi krasnimi vilami.

To mesto, kakor sploh albansko gorovje je priljubljeno letovišče za rimske prepeličarje, komor v poletnem času mnogoštevilno zahajajo iz razbeljenega mestnega zidovja, da se krepijo v svežem zraku.

Najimenitnejši rimski plemenitaši in tudi mnogi katoliški zavodi imajo tu svoje kasne vile, katere so jedna lepša od druge. Ker nam je dovelj časa na razpolaganje bilo, smo, dosevši v Frascati, nekatere si ogledali ter si pri tem ne samo privoščili krepilnega zraka, kakoršnega v Rimu tolikanj pogrešamo, ampak občudovali smo tudi krasna stavbišča, umetne vodopade, cvetoče vrtove in nad vse čarobno panoramo. V sredi puste kampanije leži pred tabo kakor na platnu večno mesto, iz katerega se ponosno proti sijnemu nebu vzdiguje mogočna kupola svetega Petra; proti severo-vahodu se ti predstavlja sabinsko gorovje z mestom Tivoli; proti zahodu pa te iznenadi pogled na tirensko morje, katero se podobno srebrnemu traku lesketa v nešteti solčnih žarkih.

Cas nam je pri tem hitro potekel in stolne cerkve zvon nas je predramil, kakor začarane v veličastni razgled božje vsegamogočne modrosti. — Treba je bilo iti v stolnico sv. Petra, da si poiščemo pripravnega prostora, od koder bi občudovali drugi dokaz božje vsegamogočnosti in dobrote, s katero je obdaril priprostega františkana, P. Avgušтина de Montefeltro, podarivši mu tako čudapolni dar go-

vorništa. Cerkve, ki je dokaj prostorna, je že bila malo da ne polna poslušalcev vseh stanov, ki so že težko čakali ljubljene pridigarja.

Ko je ura najdostobila, vtihne poluglasno šepetanje nestrpne množice in na prižnico stopi P. Avguštin. Mož je prijaznega, bolj širokokroglega obraza, svetlih oči, srednje, vendar pa bolj visoke in močne postave. — Po kratki molitvi se s prijaznim očesom ozira po zbrani množici in prične svojo pridigo, v kateri razpravlja nauk o neumrjivosti človeške duše. Smrtna tihota je vladala v cerkvi, vse je zrla na navdušenega govornika, čegar krepke in razločne besede so tekale iz njegovih ust, kakor bistra studenčina po gladki strugi, katere tok ne ovira ne najmanjša stvar. Niti najmanjšega sledu ni bilo poznati, da bi bil kedaj govornik za kako besedico v zadregi, marveč pokazal je izvanredno bogastvo izrazov in plodovitost temeljitega mišljenja. — Kakor spretni igralec na glasoviru prebira posamezne tipke in jih združuje v lepodoneče sozvoke, tako P. Avguštinovo površno govorjenje združuje dokaz dokazu z vedno večjo silo in prepričanjem, vmes pa upleta dogodke sedanjosti, kakor rožice v zeleni venec.

Prepričevalne svoje besede spremlja živahno gibanje celega života, zlasti pa so njegove oči, katere kakor žareče pšice prebadajo srce poslušalca. Kakor tolaži, pomiluje in prosi, je kakor jaguje ali angelj iz nebes, ko pa opominja, žuga in očita, je kakor rjoveči lev, ki plane na svoj plen. Zdi se, kakor da bi srce iztrgal iz prs poslušalca ter ga ponesel ali k Bogu v zračne višave, ali pa bi ga zmel in vrgel v peklenski prepad. Ko je v ognju govora, se poslušalci tako rekoč še dihati ne upajo, tako jih očara, in še le ko ta ogenj pojenja, si človek prsi olajša z globokim vzdihom. Potrebno je, da človek vse svoje dušne moči napenja, ako hoče njegovim dokazom slediti, kajti on govori tako hitro in spretno, da niti najbolj vajeni hitropisec ali stenograf za njim pisati ni v stanu.

Po končanem prvem delu pridize se je nekoliko oddahnil, poslušalci pa so začeli na vso moč z rokami ploskati in z živahnimi „bravo“ njegove dokaze odobravati. To je za nenavajenca nekaj čudnega, ker tako glasno odobravanje v svetem kraju in pri svetih obredih daje nekaki teatralni znak. Tudi P. Avguštinu to ni ljubo, zavoljo tega je med oddihom občinstvo prosil, naj se zdržuje vseh takih zunanjih pohval, katerih nikakor ne išče in katere bi zamogle komu povod biti, da bi kaj napačnega sumnil.

Drugi del njegovega govora je bil mnogo krajši od prvega, pa nič manj živahen in prepričaven. Končavši govor, ki je skoraj celo uro trajal, šel je naravnost v zaprti voz, ki je pred cerkvijo čakal, da ga popelje v njegovo stanovanje — v frančiškanski samostan. Med pridigo so mestni stražarji pri cerkvenih vratih in v cerkvi čuvali, da bi v slučaju zabranili vsaki nered navdušenega občinstva. Večkrat se tudi pripeti, da morajo stražniki voz spremljevati do stanovanja, ker bi se lahko prigodilo, da bi navdušenost povzročila kako nerodnost. Tu in tam se je že zgodilo, da so konje od voza spregli in so ga samotěž domu peljali. Taka navdušenost pa se ne nahaja samo pri dobrih katoličanih, ampak tudi zagrizeni sovražniki cerkve in svete vere so, ki proslavljajo P. Avguštinu in si v posebno čast štejejo, ako ga zamorejo v cerkvi slišati ali pa še celo z njim osebno občevati. Tudi v zasebnem življenju je priprosti frančiškan ljubeznjiv in v pogovoru jako prijazen, kakor sem se sam prepričal.

Po vsi pravici tedaj P. Avguštinu slavljajo in uvrstjujejo med najbolj slavne govornike sedanjosti, bodi si glede tvarine njegovih govorov, bodi si glede govorniške oblike in nje popolnosti. Ko je pred leti v Rimu pridigal, so vseučiliščniki nekoga imenitnega profesorja, ki ni bil ravno cerkvi in redovom prijazen, vprašali, kaj on sodi o Patru Avguštinu in njega govorništvu? — Odgovoril jim je: „Najslavnejši rimski govornik Cicero je trdil, da ga je težko najti, ki bi imel ob enem vse darove in lastnosti dovršenega govornika, ko bi pa Cicero slišal tega menha govoriti, moral bi priznati, da je po vsem dovršen govornik.“ P. C. L.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 24. marca.

(Dvorni svetnik Šuklje) je prišel te dni z Dunaja v Ljubljano ter hodi okoli novoizvoljenih drž.

poslancev, z namenom, da poišče, koliko je kaj politična ura. — Ne vemo sicer, kaj da se je razgovarjal s svojimi tovariši, toliko pa lahko rečemo, da je svetnik Šuklje najmanj sposobna oseba, nagovarjati naše poslance za kako posebno akcijo, kajti mi ne poznamo nobenega izmed jugoslovanskih poslancev, ki bi vžival tako malo simpatij mej svojimi tovariši, kakor uprav Šuklje. — Žal bi nam bilo za ves trud, ki smo ga imeli pri volitvah, ako bi imel naše poslance voditi — Šuklje.

(Priprave za prihoduje občinske volitve v Ljubljani) so že v najboljšem tiru. Ne samo, da so imeniki že izgotovljeni in bili že skozi 14 dni na vpogled razpoloženi, marveč pričeli so že tudi delovati aparati za nabiranje pooblastil oziroma podpisov na pol tiskanih pooblastilih. Ta stvar sama na sebi ni nič nenavadnega, kajti pooblastila so se že od nekdaj pobirala in se bodo najbrže tudi v bodoče, toda do sedaj jih, vsaj kolikor je nam znano, niso nabirali magistratni slugi. Ti postrežljivi možje hodijo od hiše do hiše, od branjerve do izkuharice ter jim je vse jedno, ako se tudi potri četrt ure zamude pri enem klientu, da dobe le vsaj zagotovilo da se njih prošnji gotovo ustreže. Glasno ulogo igra pri tem poslu „neskončno dobrotljivi“ magistrat, „h kateremu naj se le vsaka zateče, ako bo v kaki potrebi“. Da nam ne bo kedo očital neresnice, dostavljamo še, da sta nam znani imeni dveh takih mož, ki sta v ime magistrata, podžupana dr. Bleiweisa in dr. Tavčarja in drugih opravljala ta sem ter tje tudi — nehvaležni posel. (To dobro ve jeden izmed teh dveh.) Za danes ne dostavljamo drugega, nego pozivljamo vse one, ki imajo pravico izdajati pooblastila, naj se ne dajo preslepiti nikomur, dokler ne pove, od katere strani je poslan.

(Ljubljanski grad) pripade, kakor je omenil baron Helfert dne 5. t. m. v seji osrednje komisije za umetnostne in zgodovinske spominke, ljubljanskemu mestu, katero naj bi pa po predlogu te osrednje komisije le v sporazumu z njo predelovalo vsajnostno lice te zgradbe.

(Slovensko gledališče.) V soboto pela se bode v drugič Auberova komična opera „Fra Diavolo“. Ker bode za to predstavo še več skušenj, ni dvoma, da bode zaokrošena in da doseže popoln uspeh. Predstava se bode vršila na korist zboru.

(Iz Mekronoga): Ogenj nastal je dne 22. t. m. popoldne na Zlatni Gori. Vrli požarni brambi, ki je bila precej na mestu, gré čast in zasluga, da je zadušila rudečega petelina. Vendar je dvema vdovama pogorelo vse, — hiši z gospodarskimi poslopji vred. Na pogoriščih jočejo bosonoge in gologlave sirote, ker jim je ogenj vzel do kože vse. Rešili so si komaj bedno življenje. Zdatno domače ljudstvo ne more pomagati, ker je vsled slabih vinskih letin sila ubožalo. Obračamo se torej do prijateljev zapuščenih vdov in sirot, proseč milodarov, ki naj se blagohotno pošiljajo župnemu uradu v Mekronogu.

(Iz Sv. Križa pri Litiji.) V nedeljo, dne 21. t. m. je predaval v tukajšni šoli g. Fran Gombač, potovalni učitelj za vinarstvo na Kranjskem, o trtoreji. V 1½ uro trajajočem govoru je povedal okoli 150 poslušalcem marsikaj zanimivega, kako saditi ameriške trte, kako napraviti vzoren vinograd, kdaj in kolikokrat treba škropiti; omenil je tudi bolezen trtno plesnobo, ki se dá najbolje ozdraviti z žveplenim prahom, nadalje kako ravnati z letošnjim vinom in kako se čisti vino. Nazadnje je pozival k obilnemu pristopu h kmetijski podružnici. Obljubil je še priti. Hvala mu za to predavanje. — Naj omenim še, da je bilo pri nas prejšnji teden vse živo po vinogradih, zlasti po Moravski gori, kjer so začeli najprej kopati. Seveda se bo prva kop še nadaljevala.

(Iz Mekinj pri Kamniku) se nam poroča: Naša lepa starodavna cerkev znabiti še nikdar ni bila tako mnogobrojno obiskana, kakor pretečeni teden, ko se je vršil pri nas sv. misijon za mekinjsko faro (od 14.—21. marca). Če tudi je bil sv. misijon v prvi vrsti namenjen le za domačine, je vendar vrela ljudstvo od blizu in daleč k misijonskim pridigam, sosebno ker je bilo cel teden nenavadno ugodno vreme. Pri tej obilni udeležbi nas je tolažila misel: dokler bode naše slovensko ljudstvo s tako vnemo poslušalo zveličavne verske nauke, še ni izgubljeno, naj mu tudi mnogi neprijatelji stavijo raznovrstne zanjke. Gotovo pa je, da je sv. misijon eno glavnih sredstev za probujenje verskega življenja med narodom. Občudovati smo morali neumorno, neutrudljivo delovanje gospodov misijonarjev lazaristov na

prižnici in v spovednici. Prenovili so in k dobremu vneli celo faro, tako da nihče od faranov ni zaostal. Kakor pa moramo preč. gospodom misijonarjem izreči javno priznanje, tako smo dolžni tudi pohvaliti domače farane, ki so cel teden se redno udeleževali duhovnih vaj. V soboto se je cela fara slovesno posvetila prečistemu Srcu Marijinemu, katerega bratovščina je tukaj kanonično ustanovljena. V nedeljo popoldne pa je bil sklep sv. misijona; ljudstva iz vseh krajev se je zbralo silno veliko; sklepno slovesnost so povikšali preč. gospodje: guardijan o. Teodorik Murn, vikarij o. Angelus Mlejnik, župnik Frane Gornik, župnik Janez Molj in mestni kapelan Kalan. Procesija z misijonskim križem, katerega je umetniško izdelal kipar Jožef Grošelj v Selcih v naravni velikosti, je bila zares veličastna; križ so nesli mekinjski fantje; mnogo deklet je bilo v belih oblekah in ovenčanih; mnogo jih je svetilo. Prav iz sreca smo zapeli k sklepu: „Te Deum laudamus“. S teškim srcem in solznimi očmi so se ljudje ločili od preč. gospodov misijonarjev. Blagoslovi naj mili Bog vse nauke, ki ste jih, preč. gospodje misijonarji, v srca ljudem vsejali, ter Vam obilno vrne trud, ki ste ga pri nas imeli.

(Iz Kamnika), 19. marca: Gosp. Fran Tončič, naš domači umetnik, izdelal je ravnokar kipa svetih bratov Cirila in Metoda za kraljeviško cerkev na Hrvatskem. Ta dva kipa nam dajeta z nova povod izreči pohvalo in priznanje g. Tončiču. Sicer gosp. Tončič ni akademični kipar, toda dela kažejo njegovo nadarjenost in umetniško zbitren okus, ki se sama na sebi smeta imenovati akademična. Naj se pogleda na mnoge umotvore njegove, ki krasijo cerkve in znamenja naša v mestu in deželi, soglašati se mora z nami v eni sodbi, da ti pojavi Tončičeve roke niso navadna klesarija, marveč umetnost v pravem pomenu besede. Nedavno izvršil je gosp. Tončič dva stranska altarja za Goritico v Domžalah, za katero cerkev je neumorno delaven gosp. Strupi, prečastiti dušni pastir tamošnjih občanov, in vse se je pohvalno izražalo o krasnem delu in o marljivosti Tončičevi, ki je zato vsega priporočila vreden.

(Darevi.) Za dijaško mizo: Gosp. državni poslanec Josip Pogačnik 10 gl. — Neimenovan 2 gl. — Bog plačaj!

(Po volitvah.) Pod tem naslovom je priobčila „Triester Zeitung“ od minole sobote uvoden članek. Čuden članek to, kakoršnega morejo poroditi le tržške razmere. Pri nas so res mogoče ne le neverjetne, ampak tudi nemogoče stvari. Po vsem, kar se je dogodilo v Trstu v zadnjih časih — po vseh bojih, po tolikem zasramovanju, ki so je morali pretrpeti ravno tisti možje, ki stoje za hrbtom „Triesterice“, po groznem porazu, ki ga je doživela stranka, ki je trdila vedno, da je nositeljica avstrijske misli v Trstu; potem, ko je stranka jeze in sovraštva ter ljutega proganjanja slovenskih državljanov pogazila in poteptala vse, kar jej je prišlo nasproti: oglasila se je „Triesterica“ z iztrditvijo, da je popolnoma zadovoljna z možmi, ki pojdejo na Dunaj zastopati tržško mesto, z možmi, ki odrekajo vsakršno pravo avtohtonemu slovenskemu prebivalstvu na ozemlju tržškem. Sedaj vemo: stališče rudečega fanatičnega progressa, stališče skrajne nestrpnosti nasproti Slovincem, to stališče je vsprejela tudi „Tr. Ztg.“. Ako piše nadalje „Triesterica“, da so sedaj pojavi življenja našega mesta spravljani v soglasje z življenjem vse države, da so torej vse gnusne demonstracije zoper Slovence iz zadnjih dni v soglasju s koristmi države — potem je to le naravna posledica one koalicije, ki se je zasnova v Trstu v najnoveji čas. Sedaj verujemo, o čemer se govori po vsem mestu: da je vodja konservativcev, predsednik trg. zbornice, baron Reinelt dal progressoveem nekoliko tisočakov za volilno borbo, da je za nekega progressovskega prvaka plačal nekoliko tisočev dolga, ter da se je sporazumno med konservativci in progressovci določil načrt za strmoglavljenje avstrijskega patrijota Nabergoja — bivšemu garibaldincu v prid! Sedaj nam je jasno marsikaj, kar se je godilo na dan volitve; sedaj nam je jasen tudi naš pad, sedaj nam je jasno — vse! „Triester Zeitung“ spremlja z najiskrenejšimi željami progressovske može, odhajajoče na Dunaj, povsem naravno je, da pri tem nima niti jedne same tolažilne besede za tržške občane slovenske narodnosti. Jedina naša tolažba je ta, da se ne suče svet okolu tržške osi.

„Edinost.“

(Iz šole.) V Celju izhajajoči „Uradni list“ pod naslovom „Vsem šolskim vodstvom“ priobčuje naslednji odstavek: Z ozirom na to, da je velike važnosti vzajemno delovanje med šolo in domom, opozarjajo se šolska vodstva in podrejeno jim učiteljevtvo na sledeča navodila: 1. Učitelj si prizadevaja, pridobiti osebno spoštovanje otrok in njihovih staršev. 2. Nastopati mu je vsaki čas taktno, stanu primerno ne samo v šoli, temveč tudi v drugi družbi. 3. Potrpežljivost in ljubezen do mladine naj sta njegovi prvi vrline. 4. Učitelj bodi vesten v izvrševanju svojih dolžnostij, strog, pravičen in dosleden. 5. On si naj prizadeva za neprestano svojo izobrazbo. 6. Trudi se naj, starišem obuditi zanimanje za znanosti in omiko, podučiti jih v gospodarstvenih zadevah in jim dati pojasnila o vsem, kar se dotika vzgoje. 7. Učitelj naj večkrat starišem naznanja napredek otrok in občujoč s prvimi bodi prijazen in postrežljiv. 8. Domače naloge (kazenske naloge) naj tudi stariši podpisujejo, da na tak način zvedo o napredkih svojih otrok. 9. K običajnim skušnjam in šolskim svečanostim tekom ali koncem šolskega leta naj se povabijo tudi stariši. 10. Pedagogični listi niso samo za učitelje, temveč tudi za stariše; zagledati si naj učitelj prizadeva, strokovne liste priporočati in širiti med obitelji. 11. Učitelj opozarja pri vsaki priložnosti, kako škodljivo vplivajo opojne pijače na otroški život, in, združivši se z učiteljem veronauka, deluj na to, da stariši ne jemljejo otrok v gostilne ali žganjarne, kjer večkrat slišijo otroci pohujšljive in nenravne pogovore ter škodo trpe na telesu in duši. 12. Otroci naj se od učitelja vzpodbujajo in silijo, ne samo pridno hoditi v šolo in se dostojno vesti v šoli in izven nje, ampak tudi marljivo obiskovati božjo službo ob nedeljah in praznikih in lepo se vesti v cerkvi.

(Nadbiskupu sarajevskemu dr. Stadlerju) se v Dubrovniku zdravje utrjuje, kar bode gotovo razveselilo vse njegove spoštovalce. Na svojega godu dan je presvetli gospod nadbiskup po svoji večmesečni bolezni prvokrat bral sv. mašo. Povodom svojega godu dobil je neštivilne častitke od vseh strani in mej drugim obiskalo ga je mnogo meščanov iz Sarajeva, kateri so pozdravili svojega duhovnega pastirja, želeč mu, da se čim preje zopet pozdravi in povrne v njihovo sredo.

(Zgodnja zrelost.) Calderon je bil s 14. leti že pisatelj in Béranger s 16., Goldoni je 8 let star spisal veselo igro, Ovid je pesmi delal že kot otrok, Schiller je spisal s 23. leti „Razbojnik“, Sofoklej je s 27. leti prekosil Ešila, Goethe se je tudi že kot otrok odlikoval, lord Chatam je bil 27 let star poslanec in slaven govornik in njegov sin Pitt z 22 leti poslanec in precej nato minister, Fox že pred 20. letom poslanec (angl. Demosten), Canning 22 let star poslanec in prvi govornik svoje dobe.

(Mesa poje) ena oseba na leto: v Avstraliji 111.6 kg, v Združenih državah 54.4, na Angleškem 47.6, na Švedskem in Norveškem 39.5, na Francoskem 33.6, v Belgiji, na Nizozemskem in Nemškem 31.3, v Avstriji 29, na Španskem 22.2, na Ruskem 21.8 in v Italiji 10.4; tedaj ga pojedjo v Avstraliji skoro 11krat toliko ko na Laškem.

(Najdražje igrače) je gotovo imel Ludvik XIV., ki je imel srebrne vojaške in sicer 20 oddelkov konjice in 10 oddelkov pešcev in to vojaštvo je stalo okrog 180.000 gld.

Društva.

(Družinski večer „Dobrodelnega društva tiskarjev na Kranjskem“.) Poročali smo že, da se vrši v salonu Hafnerjeve pivovarne na Sv. Petra cesti prihodnjo nedeljo, dné 28. t. m., ob 1/8. uri zvečer družinski večer, katerega priredi „Dobrodelno društvo tiskarjev na Kranjskem“ na korist društveni blagajnici. Iz posebne prijaznosti sodelujejo na tem večeru gosp. Rudolf Inemann, režiser slovenskega gledališča; oddelek slav. pevskega društva „Ljubljana“ in slav. tamburaški klub „Zvezda“. Vspored je kaj skrbno sestavljen in utegne podati obilo užitka. Vsi prijatelji „črne“ umetnosti so najljubše vabljeni, da se ga čim najmnogobrojnejše udeležé.

Telegrami.

Dunaj, 24. marca. Zunanjega ministra grofa Goluhovskega je vsprejel presvetli cesar včeraj v zasebni avdijenci.

Dunaj, 24. marca. „Dziennik Polski“ zanikuje novico, da bo vlada pri sestavljanju večine računala tudi na glasove krščanskih

socijalistov in katoliške ljudske stranke. Bardeni se bo baje tako malo oziral na kršč. socialiste kakor sploh na druge ekstremne stranke. Pač pa so baje v kombinaciji za prihodnjo večino Poljaki, Čehi, konservativni in liberalni veleposestniki, Rusini, nekdanji Hohenwartovci in Slovenci. — Drugi listi pa trde, da je tudi to le ugibanje.

Dunaj, 24. marca. Pri volitvi v nižjeavstrijski trgovinski zbornici se je oddalo 44 veljavnih glasov. Izvoljena sta liberalca Mauthner s 43 in Kink s 36 glasovi.

Dunaj, 24. marca. Otvoritevna seja gospodske zbornice se vrši v soboto 27. t. m. ob 12. uri.

Praga, 24. marca. Konečni vspeh volitev v 32 mestnih volilnih okrajih je nastopen: 17 Mladočehov, 10 nemških liberalcev, 4 pristaši nemške ljudske stranke in jeden konservativec. Nemški liberalci so izgubili 3, nemška ljudska stranka je pridobila 2 in češki konservativci jeden mandat.

Levov, 24. marca. Pri včerajšnji ožji volitvi za mestno skupino sta bila izvoljena kandidata poljskega odbora, Dulembra s 3124, oziroma Pientak z 2957 od 5530 oddanih glasov. V manjšini sta ostala kandidata poljske ljudske stranke, Levakovski in Revaković.

Rim, 24. marca. Papež je vsprejel včeraj ruskega velikega kneza Nikolaja, katerega je spremljal ruski poslanik pri Vatikanu.

Neapol, 24. marca. Major Nerazzini se je odpeljal danes proti Schoa.

Monakovo, 24. marca. Notranji minister je odredil, da se mora v treh dneh po prihodu zaklati vsa goveja živina, ki se je dovedla iz Avstrije.

Dogodki na Kreti.

Kaneja, 24. marca. Prvi oddelek francoskih čet je dospel včeraj zjutraj na obrežje sudaškega zaliva. Zvečer je dospel v mesto ostalih 450 mož.

London, 24. marca. Tajnik Curzon je izjavil v spodnji zbornici, da vlada ničesar ne vé o tem, da bi bila Turčija ali Grška izrazila željo, naj bi se doseglo direktno sporazumljenje, kakor tudi ne, da bi bila katera vevlast temu ugovarjala. Vladi tudi ni ničesar znano o kakih nadaljnjih predlogih grške vlade, kakor o onih v dopolnitveni noti z dne 10. t. m.

Carigrad, 24. marca. Angleški poslanik je storil pri turški vladi potrebne korake radi dogodkov v Tokatu. Pridružili so se mu vsi ostali poslaniki. Sultan je imenoval posebno komisijo, ki bo preiskovala to zadevo.

Melusine- ustna in zobna voda deluje izborno proti zobobolu in gnjilobi zob, utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust. 1 stekl. 50 kr.

Jedina zaloga 45 (10) 1
lekarna M. Leustek v Ljubljani,
Resljeva cesta šte. 1, poleg mesarskega mosta.

Umrli so:

22. marca. Elizabeta Tušar, strežnica, 73 let, Kolizej, ostarelost. — Marijana Glaubas, gostija, 86 let, Gradaška ulice 20, kap.

Tujci.

22. marca.

Pri **Stonu**: Ohrenstein iz Zagreba. — Noerdlinger iz Cannstadt-a. — Salom iz Trsta. — Mannheimer iz Weidhofen-a. — Jesser iz Maribora. — Schuehardt, Goldner, Pollak, Adam, Leitner, Michalup z Dunaja. — Wetzler iz Prage. — Stulik iz Budejevic. — Jagotisch iz Purgstall-a. — Nemeš iz Kokra. — Rupnik iz Idrije. — Leder iz Gradca. — Hannusch iz Prestraneka.

Pri **Maliču**: Hössler iz Arnsdorf-a. — Mandl iz Pinzechely-ja. — Kobe z Reke. — Schacherl, Lamprecht, Freund, Singer, Herling, Uhlirz, Kary, Hausner, Eisler in Kraker z Dunaja. — Swoboda iz Trčiča. — Fuchs iz Kokre. — Gabernik iz Dovjega.

Pri **Južnem kolodvoru**: Demšar iz Škofje Loke. — Sobelsohn z Dunaja.

Pri **avstrijskem caru**: Širnik iz Oberseland-a. — Bilkenroth z Dunaja.

Pri **Bavarskem dvoru**: Ranko z Reke. — Stukel iz Črnomlja.

Pri **Lloydu**: Povše iz Zaličine.

Tržne cene v Ljubljani

dné 20. marca.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, m. st.	8 20	Špeh povojen, kgr. . .	68
Rež, „	6 30	Surovo maslo, „ . .	78
Ječmen, „	5 20	Jajce, jedno	2
Oves, „	6 20	Mleko, liter	10
Ajda, „	7 —	Goveje meso, kgr. .	64
Proso, „	7 —	Telečje „	64
Koruza, „	5 —	Svinjsko „	66
Krompir, „	2 20	Koštrunovo „ . . .	40
Leča, hktl.	11 —	Piščanec „	65
Grah, „	12 —	Golob „	36
Fižol, „	10 —	Seno, 100 kgr. . . .	2 14
Maslo, kgr.	98	Slama, 100 „ . . .	2 14
Mast, „	70	Drva trda, 4 kub. m.	6 40
Špeh svež, „	64	„ mehka, 4 „ . . .	4 80

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm.
23	9. zvečer	735.6	11.3	sr. jzah.	poloblačno	
24	7. zjutraj	736.6	5.6	sr. jzah.	poloblačno	0-0
	2. popol.	734.8	20.4	sl. jzah.	del. jasno	

Srednja včerašnja temperatura 10.9°, za 5.9° nad normalom.

Potovalcem proti proviziji,

kateri obiskujejo trgovce s kolonialnim blagom, je prilika ponujati obče vpeljan predmet.

Natančneje pové upravništvo „Slovenca“. 226 10—1

Skušen 214 3-2

mojster oglár

se sprejme takoj. — Ponudbe s priloženimi spričevali in z naznanilom, kje je dotični deloval dosedaj, sprejema pod šifro „Z. 1363“ anonnsni zavod Rudolf Mosse na Dunaji.

Požlahtnene ameriksanske trte

najboljših domačih vrst, z močnimi koreninami, prodaja po nizki ceni oskrbnitstvo graščine na Raki (Dolenjsko). 215 3—2

Razglas.

V kaplaniji v Šmaritji pod Ljubljano se bodo oddala 227 1—1

sobno-slikarska dela.

K obravnavi ki se vrši v nedeljo, dné 28. marca 1897 ob 3. uri popoldne se vabijo podjetniki.

Katol. Bukvarna v Ljubljani priporoča:
Enchiridion Liturgicum in usum Clericorum et Sacerdotum in sacris functionibus. Collegit Jos. Erker. Cena 1 gld. 50 kr.
Wolf-Pleteršnikov slovensko-nemški slovar, dva zvezka, nevezana 11 gld. 50 kr., v pol-šagrinastih izvirnih platnicah 14 gld. 50 kr.

Preč. duhovščini
vjudno priporočam
svojo delavnico
za
slikarstvo na
steklu,
zlasti za izdelovanje
cerkvenih oken
z ametno slikarjo
Ed. Stuhl
v Gradcu.
Annenstrasse 35.
Najboljša spri-
čala in pohvale
za izvršena dela
razpošiljam na
zahtevo.

521 52—37

Delavnica kleparskih, ključarskih, kovino-

Anton Belec

Št. Vid nad Ljubljano

izdeluje ter ima v zalogi 173.12-4

cerkvene svetilnice ali stalnice po dve iz kositarja 12, 15, 18, 20 gld., iz medenine 22, 24, 28, 32 gld., iz topaka 40, 50 gld., obhajilne svetilnice iz kositarja po 2 gld., iz medenine po 5, 8, 10 gld., pušice z zvončki za pobiranje miloščine, iz kositarja po gld. 1-50, iz medenine 5 gld.; štedilna železna ognjišča vsa železna in tudi razna za vzidati.

Pokrivanje zvonikov.

Barvanje zvonikov.

Napeljevanje strešnih žlebov in strelovodov.

Razne železne ograje, vrata, omrežja za pokopalšča.

Hiša na prodaj,

v kateri je večletna gostilna in konjski hlev v predmestju, prodá se iz proste roke radi družinskih razmer po ugodnih obrokih. — Cena po dogovoru.

Kje, pové upravništvo tega lista.

225 6-1

Jedino pravi Balsam

(Tinctura balsamica)

iz lekarne pri „angelju varhu“ in tovarne farmaceutičnih preparatov

A. Thierry-ja v Pregradi pri Rogatec-Slatini.

Preskušeni in potrjeni od zdravstvenih oblastev.

Najstarejše, najpristnejše, najreelnejše in najočnejše ljudsko domače zdravilo, ki uteši prane in pljučne bolesi krč v želodcu itd. ter je vsa- bno notranje in zunanje.

V znak pristnosti je zaprta vsaka steklenica s srebrno kapico, v katero je vtisnjena moja tiskana varstvena znamka, naj se odkloni kot čim ceneje tem nič vredneje ponaredbo. Pazi naj se toraj vedno natančno na zeleno varstveno znamko, kakor zgoraj! Ponarejalce in posnemovalce svojega jedine pravega balzama, kakor tudi prekupce nič vrednih ponarejenih, občinstvo varajočih drugih balzamov, zasledujem najstrožje sodnijskim potom na podlagi zakona o varstvenih znakih. Kjer se ne nahaja zaloga mojega balzama, naj se naroči direktno in naslovi: Na angelja varha lekarno A. Thierryja v Pregradi pri Rogatec-Slatini. 12 malih ali 6 dvojnih steklenic stane franko vsake avstro-ogerske poštne postaje 4 krone, v Bosno in Hercegovino 12 malih ali 6 dvojnih steklenic 4 krone 60 vinarjev. Manj kot 12 malih ali 6 dvojnih steklenic se ne razpošilja. Razpošilja se samo proti predplačilu ali poštenu povzetju. Pazi naj se vedno natančno na zgorajšno zeleno varstveno znamko, katero mora nositi v znak pristnosti vsaka steklenica.

Adolf Thierry, lekarnar

139 20-4 v Pregradi pri Rogatec-Slatini. 19 20-11

Stanarinske knjižice

za stranke

z uradne potrjenimi določbami hišnega reda v slovenskem in nemškem jeziku, z razpredelbo za vplačevanje stanarine, vodovodne in mestne doklade, dobé se komad po 15 kr., 10 komadov vkup 1 gid. v

Katol. Tiskarni v Ljubljani.

Katoliška tiskarna

priloga raznovrstne

vizitnice

po nizki ceni.

Zobozdravnik A. Paichel

Pod Trančo št. 2, poleg čevljarskega mostu, I. nadstropje

ustavlja na najnovejši in najboljši način

umetne zobe in zobovja

brez vsakih bolečin ter opravlja plombovanja in vse zobne operacije.

Odstranjuje zobne bolečine z usmrtenjem živoa. 818 (25)

F. P. Vidic & Comp.

v Ljubljani

ponudijo po najnižji ceni poljubno množino

stavbinske opeke,

zarezne strešne opeke

(izdelane iz najboljše vrhniške ilovice) in tem pripadajočo

stekleno zarežno opelko

in

strešna okna iz litega železa.

Peči in štedilna ognjišča

(lastni izdelek).

Roman-cement, dovski Portland-cement

pa tudi vse druge za stavbe potrebne predmete.

Najnižje cene!

201 11-2

Zajamčeno samočista

odlikovana z najvišjimi odlikovanji

Tomaževa fosfatna moka

iz čeških in nemških tovarn za Tomažovo moko

je najbolje učinkujoče in najcenejše fosfornokislo gnojilo.

Da ima v sebi 15—17 odstotno citratno raztopljuje fosforne kisljine in 28—100 odstotkov fine moke, se jamči.

Za vse vrste zemljine prsti.

Za zboljšanje zemlje revne na fosforni kisljini, za vsa žita, okopalne in oljne rastline, za vinograde, hmeljne in zelenjavne nasade in posebno za gnojenje travnikov.

Prekaša glede na poznejši vpliv vse superfosfate. Jedva nedostajajoča množina citratno raztopljuje fosforne kisljine se povrne, ceniki, strokovni spisi in druga pojasnila so na razpolago. Vprašanja in naročila naj se pošiljajo

56 36-9

prodajališču fosfatne moke

čeških tovarn za Tomažovo moko v Pragi

Mariengasse 11.

Usojam si prečastiti duhovščini, sl. občinstvu in velepospodovalnim odjemalcem uljudno naznaniti, da sem z dnem 8. februarja t. l. preselil svojo

trgovino s klobuki, čepicami in krznarskimi izdelki

iz prejšnje prodajalnice v gosp. Kirbiša hiši na Kongresnem trgu v novo urejene

prodajalnične prostore

v Wolfovi (preje gledališni) ulici št. 5

Ob tej priliki se priporočam vsestranski ter prosim, da se mi ohrani tekom 23 let pridobljena časteča me blagonaklonjenost sl. občinstva.

Velepospodovaljem

Anton Krejci

119 15-8

Istotam je tudi trgovina s klobuki za dame.

Dunajska borza.

Dne 24. marca.

Skupni državni dolg v notah	100	gid.	70	kr.
Skupni državni dolg v srebru	100		70	
Avstrijska zlata renta 4%	122		50	
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	100		20	
Ogerska zlata renta 4%	121		85	
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	99		10	
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gid.	947		—	
Kreditne delnice, 160 gid.	359		—	
London vista	119		70	
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58		67 1/2	
80 mark	11		74	
80 frankov (napoleonor)	9		52 1/2	
Italijanski bankovci	45		40	
C. kr. cekini	5		65	

Dne 23. marca.

4% državne srečke l. 1854, 250 gid.	152	gid.	—	kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gid.	153		75	
Državne srečke l. 1864, 100 gid.	188		50	
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99		10	
Tisine srečke 4%, 100 gid.	140		75	
Dunavske vravnave srečke 5%	127		75	
Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	107		60	
Posojilo goriškega mesta	112		50	
4% kranjsko deželno posojilo	99		25	
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99		80	
Prioritetne obveznice državne železnice	224		—	
južne železnice 3%	174		10	
južne železnice 5%	127		10	
dolenjskih železnice 4%	99		50	

Kreditne srečke, 100 gid.	199	gid.	50	kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gid.	146		—	
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gid.	19		—	
Rudolfove srečke, 10 gid.	27		50	
Salmove srečke, 40 gid.	69		50	
St. Genois srečke, 40 gid.	72		—	
Waldsteinove srečke, 20 gid.	57		—	
Ljubljanske srečke	21		75	
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gid.	152		50	
Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gl. st. v.	3395		—	
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gid.	386		—	
Akcije južne železnice, 200 gid. sr.	83		75	
Dunajskih lokal. železnice delniška družba	159		—	
Montanska družba avstr. plan.	80		25	
Trboveljska premogarska družba, 70 gid.	157		—	
Papirnih rubljev 100	126		62	

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. šavarovanje za zgube pri izrebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka.

Kalantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“

Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocaga obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnih.